

**Očitovanje na primjedbe i prijedloge dostavljene u
sklopu javne rasprave o
Nacrtu odluke o izmjenama i dopunama Odluke o
izvještajima za potrebe supervizije kreditnih institucija**

21. lipnja 2024.

UVOD

Hrvatska narodna banka na svojim je mrežnim stranicama 2. travnja 2024. objavila Nacrt odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izvještajima za potrebe supervizije kreditnih institucija (u nastavku teksta: Nacrt).

Prijedlozi i primjedbe na predloženi tekst mogli su se dostaviti do 23. svibnja 2024. elektroničkom poštom na adresu bonitetno.izvjescivanje@hnb.hr. Tijekom te javne rasprave Hrvatskoj narodnoj banci (u nastavku teksta: HNB) primjedbe i prijedloge dostavile su:

- Banka Kovanica d.d.
- Erste&Steiermärkische Bank d.d.
- OTP banka d.d.
- Zagrebačka banka d.d.

Oba komentara prihvaćaju se, a ostale zaprimljene informacije primaju se na znanje.

Zaprimljene primjedbe i prijedlozi te očitovanja na njih nalaze se u nastavku dokumenta.

I. FORMAT DOSTAVE IZVJEŠTAJA

1. Format XBRL-CSV

1.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Članak 20.

(1) Posljednje izvještaje Promjena ekonomske vrijednosti kapitala kreditne institucije – ugovoreni novčani tokovi – fiksne kamatne stope (EVK UNT FKS), Promjena ekonomske vrijednosti kapitala kreditne institucije – ugovoreni novčani tokovi – promjenjive kamatne stope (EVK UNT PKS), Promjena ekonomske vrijednosti kapitala kreditne institucije – osnovni scenarij – fiksne kamatne stope (EVK OS FKS), Promjena ekonomske vrijednosti kapitala kreditne institucije – osnovni scenarij – promjenjive kamatne stope (EVK OS PKS), Promjena ekonomske vrijednosti kapitala kreditne institucije – neto diskontirane pozicije po scenarijima (EVK NDPS), Agregirana promjena ekonomske vrijednosti kapitala kreditne institucije (EVK ZBR) i Utjecaj kamatnog rizika u knjizi pozicija kojima se ne trguje na neto kamatni prihod (NKP) u skladu s Odlukom o izvještajima za potrebe supervizije kreditnih institucija ("Narodne novine", br. 146/2021., 108/2022. i 27/2023.) kreditna institucija dužna je dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci sa stanjem na dan 31. prosinca 2024., i to u sljedećim rokovima:

- 1) nerevidirano izvješće najkasnije do 11. veljače 2025.
- 2) revidirano izvješće najkasnije do 31. ožujka 2025.

(2) Kreditna institucija dužna je Hrvatskoj narodnoj banci dostavljati izvještaje o planovima financiranja, izvještaje o financijskim informacijama te izvještaje iz Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/451, Provedbene uredbe Komisije (EU) 2016/2070 i Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/453 u formatu XML, na način propisan poglavljem III.2. Upute za sastavljanje i dostavljanje izvještaja za potrebe supervizije, zaključno s referentnim datumom 30. studenoga 2025.

(3) Kreditna institucija dužna je Hrvatskoj narodnoj banci dostavljati izvještaje o planovima financiranja, izvještaje o financijskim informacijama te izvještaje iz Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/451, Provedbene uredbe Komisije (EU) 2016/2070 i Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/453 u formatu XBRL-CSV, na način propisan poglavljem III.3. Upute za sastavljanje i dostavljanje izvještaja za potrebe supervizije, počevši od referentnog datuma 31. prosinca 2025.

(4) Iznimno od stavka 2. ovog članka, kreditna institucija koja postane tehnički spremna primijeniti format XBRL-CSV može početi dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci relevantne izvještaje i prije konačnog roka iz stavka 2. ovog članka. Hrvatska narodna banka prihvaćat će izvještaje u tom formatu počevši od referentnog datuma 31. ožujka 2025.

1.b. Komentari u javnoj raspravi

Tri kreditne institucije dostavile su svoje procjene troškova i vremena implementacije novoga tehničkog rješenja.

1.c. Očitovanje

S obzirom na to da je riječ o informacijama, koje ne čine ni primjedbu, ni prijedlog u vezi s tekstom propisa na savjetovanju, a osobito koje ne dovode u pitanje opravdanost ili izvedivost promjene tehničkoga formata, te informacije HNB prima na znanje.

2. Oznaka modula za izvještavanje o ESG rizicima

2.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Članak 10.

U točki 230. podtočki 15. Upute riječ "i" briše se.

Na kraju podtočke 16. briše se točka.

Iza točke 16. dodaju se točke 17., 18. i 19., koje glase:

"17. "GP" za nekonsolidirani izvještaj – REM GAP koji obuhvaća izvještaje iz Priloga IV. Smjernica EBA/GL/2022/06

18. "HR" za nekonsolidirani izvještaj – REM HR koji obuhvaća izvještaje iz Priloga V. Smjernica EBA/GL/2022/06 i

19. "ES" za nekonsolidirani izvještaj – ESG koji obuhvaća izvještaje iz EBA-ine Odluke EBA/DC/498."

2.b. Komentari u javnoj raspravi

Kreditna institucija navodi da je, na osnovi odluke Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo EBA/DC/498 i zahtjeva Europske središnje banke, na izvještajni datum 31. prosinca 2023. bila dužna poslati izvješće o ESG rizicima na potkonsolidiranoj osnovi. Predlaže da se u točki 230. Upute za sastavljanje i dostavljanje izvještaja za potrebe supervizije (u nastavku teksta: Uputa) izvješća o ESG rizicima razlikuju ovisno o opsegu primjene izvješćivanja.

2.c. Očitovanje

Komentar se prihvaća. Provest će se odgovarajuće dopune u točkama 217., 219. i 230. Upute.

II. OSTALO

3. Način izvještavanja o kamatnom riziku u knjizi banke

3.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Komentar nije povezan ni s jednom odredbom koja je upućena na javnu raspravu.

3.b. Komentari u javnoj raspravi

Kreditna institucija predlaže izmjenu točke 339. Upute, koja definira pad ekonomske vrijednosti kapitala (EVE) po šest scenarija, i to na način da ograničenje od 15% iz te točke prestane važiti kao obvezujuće zaključno s 30. lipnja 2024., uz nastavak regulatornog izvještavanja o EVE-u sve do 31. prosinca 2024.

Navedeni limit odnosi se na lokalnu implementaciju metrike rizika kamatnoga rizika u knjizi banke (IRRBB) koja se razlikuje od metrike koju je definiralo Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo svojim Smjericama izdanima na temelju članka 84. stavka 6. Direktive 2013/36/EU kojima se određuju kriteriji za prepoznavanje, procjenu, upravljanje i ublažavanje rizika koji proizlaze iz mogućih promjena kamatnih stopa, kao i za procjenu i praćenje rizika kreditne marže, u okviru poslova institucija koji se vode u knjizi pozicija kojima se ne trguje. Razlika postoji u dijelu načina uključivanja komercijalnih marža, a uzrokuje veću EVE izloženost pa je ograničenje od 15% veće od onoga propisanog u članku 98. stavku 5. točki a) Direktive 2013/36/EU.

Ukidanje lokalnog ograničenja od 15% predlaže se uzimajući u obzir dodatno i sljedeće argumente:

- stupanje na snagu metrike zasnovane na neto kamatnim prihodima (NII) i ograničenja od –5% koje dodatno naglašava važnost ravnoteže izloženosti kamatnom riziku u knjizi banke iz perspektive EVE i NII
- ITS za IRRBB regulatorima osigurava informacije potrebne za sagledavanje razine IRRBB rizika kojima je banka izložena kao i usklađenost s regulatornim limitima.

3.c. Očitovanje

Prijedlog se prihvaća.

Točka 339. Upute bit će izbrisana stupanjem na snagu izmjena ove Odluke. Napominjemo da se izvještaji o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke po Odluci o izvještajima za potrebe supervizije kreditnih institucija nastavljaju prikupljati samo radi usporedbe s novim izvještajima u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2024/855 od 15. ožujka 2024. o izmjeni provedbenih tehničkih standarda utvrđenih u Provedbenoj uredbi (EU) 2021/451 u pogledu pravila o nadzornom izvješćivanju o kamatnom riziku u knjizi pozicija kojima se ne trguje, tijekom dva izvještajna razdoblja.

Dodatno ističemo odredbe članka 181. stavaka 5. i 6. Zakona o kreditnim institucijama ("Narodne novine", br. 159/2013., 19/2015., 102/2015., 15/2018., 70/2019., 47/2020., 146/2020. i 151/2022.; u nastavku teksta: Zakon).

Člankom 181. stavkom 5. točkom 1. Zakona propisano je da je Hrvatska narodna banka pri provođenju supervizije dužna obuhvatiti i slučajeve kada se ekonomska vrijednost kapitala institucije utvrđena na način iz članka 103. stavka 6. ovoga Zakona smanjila za više od 15% osnovnoga kapitala zbog iznenadne i neočekivane promjene kamatnih stopa određenih u bilo kojem od šest nadzornih scenarija šoka koji se primjenjuju na kamatne stope kao i slučajeve kada se neto kamatni prihod institucije utvrđen na način iz članka 103. stavaka 6. i 7. ovoga Zakona znatno smanjio zbog iznenadne i neočekivane promjene kamatnih stopa, kako je određeno u bilo kojem od dvaju nadzornih scenarija šoka koji se primjenjuju na kamatne stope.

Nadalje, člankom 103. stavcima 6. i 7. Zakona propisano je da je kreditna institucija dužna dosljedno primjenjivati interne sustave, upotrebljavati standardiziranu metodologiju ili pojednostavnjenu standardiziranu metodologiju za prepoznavanje, vrednovanje, upravljanje i ublažavanje rizika koji proizlaze iz mogućih promjena kamatnih stopa koje utječu na ekonomsku vrijednost kapitala i neto kamatni prihod iz poslova koji se vode u knjizi pozicija kojima se ne trguje. Standardiziranu metodologiju ili pojednostavnjenu standardiziranu metodologiju propisala je Europska komisija Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2024/857.

Člankom 5. te Delegirane uredbe ostavljena je mogućnost kreditnim institucijama da isključe komercijalne marže iz izračuna EVE-a. Ista mogućnost ostavljena je kreditnim institucijama i odredbama članka 63.n stavka 3. Odluke o sustavu upravljanja ("Narodne novine", br. 96/2018., 67/2019., 145/2020., 145/2021., 51/2023. i 28/2024.). Stoga se izračun EVE-a uključivanjem komercijalne marže u skladu s Odlukom o izvještajima za potrebe supervizije kreditnih institucija očekuje isključivo za izvještaje koji se dostavljaju po toj Odluci još samo za 30. rujna i 31. prosinca 2024. Time će se Hrvatskoj narodnoj banci omogućiti praćenje tog rizika po konzistentnoj metodologiji (uspoređujući sa stanjem na kraju 2023. godine), ali i kvantificiranje razlika u odnosu na izvještaje koje će kreditne institucije početi dostavljati po Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2024/855.